

Prvi maj - praznik dela

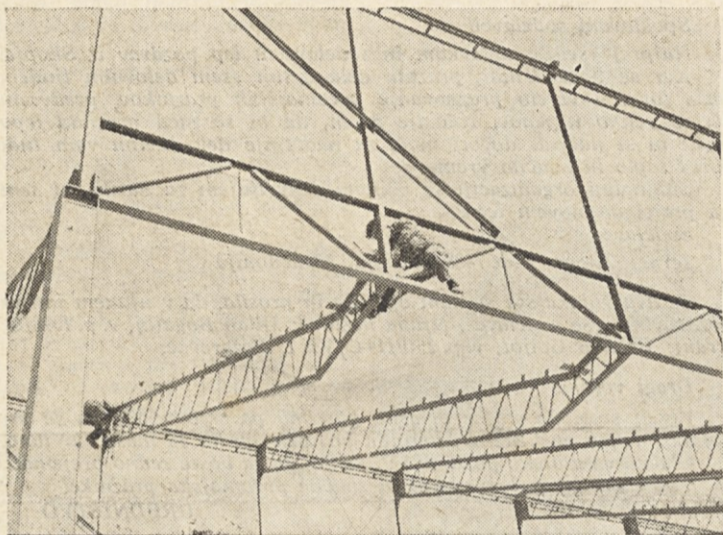
Odkar se človek zaveda svoje bitnosti v neki obliki praznuje prehod iz zime v pomlad. To je čas, ko se je za človeka v prvi stopnji razvoja pričelo boljše, lepše življenje. V ta čas spadajo vsele norčije kurentovanja. Podobne običaje zasledimo med vsemi ljudstvi sveta. Razvoj delavskega razreda, trpljenje delavstva v začetku širjenja proizvodnje, njegova prerasta v industrijo pa je prineslo praznik PRVI MAJ.

Delavci Sava — predvojnega Semperita-Vulkana so imeli z de-

lodajalci — v času pred vojno in po njej — poleg drugih pravic omogočeno tudi praznovanje prvega maja.

Tudi danes se bližamo prvemu maju. Poraja se nam doba leta, mlada, lepa, enako lepa za nas vse. Narava se bo odela v plašč nežnih češnjevih in drugih cvetov, ponudila bo svojo lepoto vsem delovnim ljudem, ljudem delovne dobre volje.

Vsem želimo SREČEN PRVI MAJ!

Kako kaže, da bomo založeni s surovinami do konca letošnjega leta?

»Kavčuka je samo še za tri dni!« ali pa »Korda je povsem zmanjkalo, pnevmatikarna bo spet stala!«, je udarilo kot huda plat zvona med delavci že velikokrat in vse je zaskrbelo. Za zadnje čase ne moremo reči, da je prišlo do kakšnih izredno kritičnih točk pri zalogah surovin, čeprav so z nabavo le-teh težave, kakršne posameznik, zaposlen v Savi, niti ne slutiti.

Boriti se s krediti, neresnimi dobavitelji, in povrh še z bančno in državno birokracijo in administracijo, ki je prav pri teh zadevah res ne manjka, je zelo hudo!

Procedura, za nabavo 50 ton kavčuka ali pa samo drobnega rezervnega delčka stroja je enako dolga in zamotana: iskanje ponudbe, ko ta pride, sledi naročilo, zahtevek banki za odpis sredstev, plačilo, prijava o uvozu robe, največkrat je treba za uvoz blaga odpirati akreditiv, potem pa čakati po mesec dni ali pa še več, da banka blago plača (ker največkrat ni na razpolago dinarjev) sledi urgiranje pri dobavitelju, naj blago že vendar pošlje, pa carina... prevzem itd. Lahko pa se zgodi, da se sredi tega poteka spremeni režim uvoza (in to ne tako zelo redko!), pa smo tam. In vse spet lepo od začetka!

Po novih določilih banke pa je treba poleg vsega tega pošiljati za vse vrste tekstila na Zvezno trgovsko zbornico na viziranje, kar vzame en teden časa.

KAKO BO LETOS?

Za letošnje leto izgleda, da bo deviznih sredstev dovolj, razen GDK (globalne devizne kvote), s katere se črpajo sredstva za nakup tkanin, ventilov in armatur, ki ga bo gotovo zmanjkalo. De-

vizni režim se je s konzorcijem precej spremenil, in sicer je precej vrst blaga prešlo z GDK na LBO (s te kvote črpamo predvsem sredstva za kavčuk, sintetični in naravni in saje) in na RK (sredstva za PVC, žico, brezšivne cevi, pločevine, kemikalije, plastične mase in vulkolan). To pomeni spet nova dogovarjanja med proizvajalci, potrošniki in prodajalci. Največja težava pa je v tem, da so to denarne in blagovne kategorije, kar pomeni dvojno omejitev; na eni strani je na razpolago denar, na drugi pa točno določene količine. Če se zakon spremeni, npr. da se zmanjša vrednost, oz. zniža cena, nič ne pomaga, ker so spet omejitve v količini. Najhujše je pa to, da so področja vnaprej določena in je vsako dogovarjanje onemogočeno.

Procedura pridobivanja deviznih kvot je strašno dolga, saj smo npr. pri Zvezni zunanji trgovski zbornici v Beogradu vložili potrebe za leto 1969 že oktobra lani, dobili smo jih pa sredi aprila letos!

KAKO JE S KREDITI?

Zelo slabo pa v zadnjem času stojimo z dinarji, kajti za I. kvartal 1969 smo dobili le 30 % potrebnih dinarskih sredstev, s krediti imamo pa silne težave. Dolgujemo precejšnje vsote in posledice bodo občutne, zato, ker se je zelo težko meniti za nove kreditne aranžmaje, če še stari dolgovi niso odplačani. Blago iz lanskih kreditov smo dobili, plačano pa še ni bilo.

Tehnika pridobivanja kreditov je naslednja: najprej od SSST doblimo kvoto, potem v Narodni banki zaprosimo za otvoritev kreditnega aranžmaja in istočasno je treba dobiti od kreditorja pogo-

(Konec na 3. str.)

V okviru vrste proslav po vsej Jugoslaviji ob 50-letnici ZKJ, oz. KPJ, SKOJ in jugoslovanskih sindikatov je poseben odbor, ki ga je imenoval sekretariat ZK Sava pripravil proslavo tudi za naš kolektiv.

19. aprila ob petih popoldan se nas je zbralo le kakih sto Savčnov v domu JLA.

Zelo lep, dovršen in uspel program so pripravili člani Prešernovega gledališča, mladinski zbor Gimnazije Kranj, orkester glasbene šole ter Savski okteti. In k poročilu o svečani proslavi ne bi imel ničesar več — če ne bi motilo tole: na proslavo je bilo vabljenih skoraj tristo naših delavcev, ostali pa so bili o proslavi obveščeni z informatorjem. Kot sem uvodoma napisal, nas je bilo na proslavi le malo. Mislim, da primer zasluži poseben komentar.

Pred začetkom glasbenega programa je tov. Jože Kocijan dejal:

»... Proces nastajanja komunistične partije in njeno delovanje so stalno spremljali tudi delavci, ki so v teh letih delali kot gumarji kranjskega Vulkana-Semperita. Na Gorenjskem je v času neposredno pred vojno živelo nekaj sto komunistov in prav toliko članov SKOJ, ki so bili povezani v 15 partijskih celicah. Leta 1931 je bila tudi v našem podjetju ustanovljena partijska organizacija, do tedaj pa je v njem delovala partijska trojka.

Idejne misli za delo komunistov med delavci v takratni tovarni je dal tov. Krašnja, sekretar partijske celice pa je postal tov. Ludvik Vitez. V partijski celici je bilo 7 članov in prav toliko kandidatov. Celica je pod skrbnim vodstvom sekretarja Viteza delovala uspešno vse od ustanovitve do druge svetovne vojne. Bila je to prva kranjska tovarniška partijska organizacija. Ta organizacija se je uspešno vključila v narodni boj za osvoboditev in delavsko ljudsko oblast. Pred letom 1930 je v tovarni delovala trojka komunistov, ki pa je bila obremenjena s slabostmi takratne socialdemokracije.

Jože Kocijan

50 let ZKJ oz. KPJ

Novo ustanovljena partijska celica gumarjev je prek svojih so-mišljenikov držala v svojih rokah večino od 20 sindikalnih zaupnikov po oddelkih, vse te pa pove-

Pogodbo so obnavljali vsako leto. Rdeča pomoč, ki je bila organizacija lastne samopomoči, je združevala v letih pred vojno več kot 60 gumarskih delavcev, v delo

Mladinski pevski zbor

zovala v splošni strokovni zvezi delavske sindikalne organizacije, ki jo je vodila partija, čeprav ji je predsedoval desno usmerjeni komunist Krč Franc, tudi delavec v tovarni. Vodil pa je frakcijsko politiko, s katero se je hotel znebiti vpliva komunistov. Komuniste pa sta tedaj v tovarni usmerjala Franc Leskovšek in Jože Vilan. Ob pomoči teh dveh je uspelo da je leta 1931 postal delavec Toplak predsednik odbora splošne strokovne zveze Kranja.

Svobode in v druge organizacije pa je bila vključena večina poštenih delavcev. Tako organizirano delo komunistov v predvojnem času v današnji Savi je bilo uspešno, saj se je leta 1941 vključilo v aktivno delo OF 50 članov, 14 komunistov je stopilo v vrste prvoborcev do konca leta 1941. V bojnih vrstah partizanskih brigad in odredov po vsej Sloveniji pa se je borilo 120 borcev in bork kranjskih gumarjev. Krvni davek je bil velik, saj je padlo 30 članov

Udeleženci proslave

Preko splošne strokovne zveze, kulturno prosvetnega društva Svobode, pevskega zbora, organizacije delavske solidarnosti Rdeče pomoči so maloštevilni komunisti Semperita dajali ton sindikalnemu delu tudi v drugih tovarnah Kranja.

Z lastnim poštenjem so zmogli komunisti takrat povesti za seboj večje število zaposlenih v takratni tovarni in večino delavstva Kranja. Uspeh komunistov Semperita je tudi v tem, da so si zna- li že leta 1931 priboriti za vse delavce kolektivno pogodbo z delodajalci. Pogodba je delavcem zagotavljala praznovanje delavskega praznika, zdravstveno in tehnično-higiensko varstvo pri delu.

našega kolektiva in med njimi 7 prvoborcev in en narodni heroj. Spomin na ljudi, kot je bil Grega, komandant pohorskih partizanov, naš delavec, bo ostal zapisan trajno v zgodovino boja delavskega razreda.

Prehojena pot povojne graditve ni manjvredna od dela prejšnjih let, je samo nadaljevanje.

Komunisti se vseskozi zavzemajo za gospodarski razvoj, napredek, boljše odnose, boljše delovne pogoje, za modernizacijo.

Rezultati prizadevanj komunistov, članov delovnega kolektiva, posebej še strokovnega kadra, niso izostali. Pred vojno je bilo zaposlenih 400 delavcev, danes pa nas je 2540.

(Konec na 3. str.)

Mladi o sebi, svojem delu in željah

Ze lani jeseni je mladinski komite sklenil, da poizve med mladinkami in mladinci v naši tovarni, kako žive, kaj delajo in kaj jih najbolj veseli.

Za takšno akcijo je najprimernejša anketa. Pripravili so 24 vprašanj z več kot 200 možnimi odgovori in jih poslali vsem mladim — teh je okoli 700 — s prošnjo, naj pri tej akciji sodelujejo. Zal, lepo zamišljena akcija ni v celoti uspela.

»Z anketo, ki je bila izvedena v mesecu januarju, smo želeli dobiti od vseh mladih, starih do 27 let, splošne podatke in tudi njihova mnenja o delu mladinske organizacije. Zvedeti smo hoteli, s čim se ukvarjajo v prostem času, do česa imajo veselje in kje bi bili pripravljeno aktivno sodelovati. To se komisiji, ki je bila določena za izvedbo ankete, ni posrečilo, saj je bilo vrženih anketnih listov samo 270, in še od teh sedem anonimnih. Anketo je izpolnila samo dobra tretjina mladih in so zato podani tu samo rezultati po posameznih vprašanjih.« (Marjan Mrak)

V nadaljevanju vam posredujemo tista vprašanja, na katera je odgovorilo največ anketiranih; izpustili smo nekatera vprašanja in odstotke:

SOLSKA IZOBRAZBA:

— nedokončana osemletka 59
— dokončana osemletka 43
— poklicne šole 103
— srednje šole 56
— višje šole 7

KATERO SOLO ALI TECAJ OBISKUJEŠ:

— izobražuje se jih od tega: 69
● v osemletki 10
● na raznih tečajih 14
● v poklicnih šolah 3
● v srednjih šolah 31
● na višjih šolah 11

STUDIRAS:

— redno 4
— izredno 56

ALI BI ŽELEL NADALJEVATI STUDIJ, ČE BI IMEL MOŽNOST IN KATERO SOLO BI OBISKOVAL:

— bi nadaljeval (neopredeljeni) 14
— bi nadaljeval (opredeljeni) 96
● v osemletki 14
● na raznih tečajih 30
● v srednjih šolah 41
● v višjih šolah 15

STANUJEŠ:

— doma 166
— pri tujih 28
— v domovih 34
— v lastnem stanovanju 36

SI S STANOVANJEM ZADOVOLJEN:

— da 142
— ne 53
— delno 68

KAKO PRIHAJAS V SLUŽBO:

— peš 116
— z lastnim vozilom 11
— s tujim vozilom 142

KATEGORIZACIJA DELOVNEGA MESTA:

— nDM 36
— prDM 27
— PDM 104
— TDM 27
— IDM 5
— DIDM 2

ALI SI ČLAN DRUGIH ORGANIZACIJ:

— ZK 17
— SZDL 63
— RK 43
— planinskega društva 68
— počitniške zveze 16
— tabornikov 16
— prostovoljnega gasilskega društva 27
— drugih 23

ALI SI ČLAN SAMOUPRAVNIH ORGANOV IN NJIHOVIH KOMISIJ:

— sveta DE 24
— delavskega sveta podjetja 1

— upravnega odbora podjetja 2

S ČIM SE UKVARJAS V PROSTEM CASU (PO SLUŽBI):

— s športom 73
— z branjem knjig 55
— z učenjem 47
— z družino in gospodinjstvom 36
— zabavna glasba, ples 32
— pomagam doma 23
— hodim v kino 23
— hodim na izlete 11
— nimam prostega časa 10
— ostali se ukvarjajo s petjem, folkloro, z različnimi stvarmi, z modelarstvom, s snemanjem filmov v klubu, s političnim delom itd.

DO ČESA IMAS VESELJE OZ. ZANIMANJE:

— kulturno področje 48
● dramske sekcije 79
● glasbe 58
● petja 33
● folklore 55
● modernih plesov 1
● literature 18
— športno področje 55
● atletike 41
● streljanja 48
● odbojke 41
● rokomet 40
● nogomet 40

Marjan Mrak

● košarke 37
● namiznega tenisa 53
● šaha 32
● kegljanja 29
● smučanja 92
● plavanja 83
● ostali: drsanja, sankanja, jadrarnja ipd. 7
— ideološko politično delo 7
— ostalo 67
● planinstva 25
● taborništva 17
● počitniške zveze 14
● gasilstva 7
● tehnike 7

NA KATEREM PODROČJU BI BIL PRIPRAVLJEN AKTIVNO DELATI:

— na športnem področju 67
— na kulturnem področju 37
— nimam časa 23
— za ostala področja ni večjega zanimanja

Savske mladinke in mladinci v TAMU

V soboto in nedeljo je tovarniška organizacija ZM organizirala izlet, oziroma ekskurzijo v TAM v Mariboru. Poleg ogleda tovarne so bila na sporedu še srečanja v šahu in namiznem tenisu. Dvoboj na šahovskih deskah smo izgubili, medtem, ko smo pri namiznem tenisu zmagali.

Ogled tovarne ki je ena največjih proizvajalcev tovornih avtomobilov pri nas, je zanimiv, čeprav je marsikateri udeleženec pričakoval več. Prosto sobotno popoldne smo izkoristili za ogled mesta, vendar nam vreme ni bilo naklonjeno, zato so nekateri odšli v kino, večina pa se nas je poskrila po restavracijah, ki jih v Mariboru ni malo. Za prijeten sobotni večer pa so poskrbeli »Črički«, ki so nas zabavali dolgo v noč.

V nedeljo zjutraj nas je pozdravilo sonce, kot bi se hotelo oddolžiti za prejšnji dan. Da bi povratek trajal čim dlje, smo jo najprej udarili na Pohorje, kjer je zima še vedno razkazovala svojo moč, potem pa proti Laškem. Velika večina je odšla na kopanje, ostali pa so se zabavali po svoje.

Kako hitro mineva čas ko je človeku lepo. Kot bi trenili smo se morali posloviti od Laškega. Trojane, stara gostilna, kjer so že »furmanti« gasili žejo, je privabila tudi nas.

Upam, da ni bilo nobenega, ki ni bil zadovoljen z izletom.

ALI SI BIL Z DOSEDANJIM DELOM MLADINSKE ORGANIZACIJE ZADOVOLJEN:

— nisem seznanjen, oz. pre malo časa zaposlen, da bi lahko cenil 18
— zadovoljen 45
— niso zadovoljni 32
— delno 125

ZAKAJ SI ZADOVLJEN:

— ker je delala in dela v redu
— ker je povsod aktivno sodelovala

ZAKAJ NISI ZADOVOLJEN:

— slaba priprava, obveščanje
— slaba organizacija
— nezainteresiranost predsednikov komisij
— premalo dela in resnosti
— ker ni bila aktivna
— slabo vodstvo in nezainteresiranost mladih

KATEREMU PODROČJU MISLIŠ, DA BI MORALA MLADINSKA ORGANIZACIJA POSVETITI VEČ POZORNOSTI:

— družabnemu življenju (neopredeljeni) 23
— športu 63
— kulturi 61
— debatnim krožkom 20
— raznim krožkom 23
— izletom 92
— izobraževanju (neopredeljeni) 20
● dopolnilnemu šolanju 37
● tečajem 46
● nadaljnemu študiju 31
— socialnemu varstvu 80
● stanovanjski problematiki 23
● prehrani 1
● otroškemu varstvu 33
— samoupravljanju 48
— tovarniškim problemom

Tako mislijo o sebi, svojem delu ter o svojih željah mladi pri nas. Resda niso v anketi sodelovali vsi, pa vseeno odgovori najbrž ne bi bili bistveno drugačni, če bi bilo odgovorov še enkrat toliko.

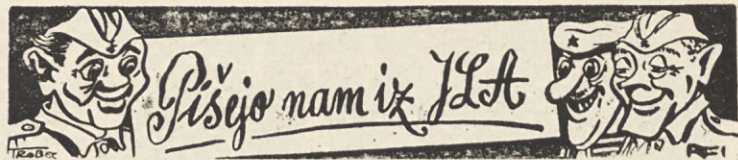
Vsem pa, ki se potegujejo in prizadevajo za to, da bi mladinska organizacija delala za svoje člane in jim bila pri njihovem delu v tovarni in mnogokrat tudi izven tovarne v oporo, pa bodo ti odgovori vodilo in smernice za delo.

Peter Bogataj, predsednik mladinske organizacije Sava, je dejal: »Na podlagi odgovorov, obravnavali smo jih tudi na 1. delovni mladinski konferenci mladinske organizacije, smo sprejeli nekatere zaključke. Na jih v kratkem najstejem, ne kot formalno sprejete in nekeje zapisane, temveč kot nujne in pomembne pri nadaljnjem delu naše organizacije.

Pri uresničevanju nalog, ki smo si jih zadali, moramo sodelovati vsi, ker jih bomo le tako lahko realizirali.

Stalni člani mladinske konference naj organizirano sodelujejo v delovnih enotah. V programu predsedstva je tudi akcijski program, ki naj bi konkretno prikazal naloge mladih v delovnih enotah in dal osnovne smernice za njihovo delo.

Delo športnih sekcij in specializiranih organizacij (taborniki, planinci in gasilci) naj bo aktivnejše. V kratkem bo izšel informator, v katerem bodo podatki (Konec na 3. str.)

Dragi urednik!

Po dolgem času sem se odločil, da napišem nekaj vrstic za naše glasilo.

Minilo je že nekaj časa, odkar sem se poslovil od kolektiva in kolegov v enoti.

Služim vojaški rok v Banja Luki in bi rad dobival glasilo, da bom vsaj malo vedel, kaj se godi v podjetju, kako napredujete in gradite.

Tu ne dobim nobenega slovenskega časopisa, zato si zelo želim, da bi prejemal »Savo«.

Pri vojakih mi ni nič hudega; sedaj vadim za voznika. Pravijo, da je v vojski prvih 18 mesecev težko, potem gre pa lažje. Tudi to bo minilo in spet se bom vrnil v podjetje in prijel za delo.

Za sedaj naj končam in želim vsem članom kolektiva mnogo uspeha pri delu in nadaljnji izgradnji podjetja.

Lep pozdrav!

Jože Weisseisen, v. p. 6565-2-VE-4, Banja Luka

Dragi urednik!

Vedno težko čakam glasilo, ker mi res veliko pomeni. Vendar imam pripombo, da ga zelo neredno dobivam. »Sava« mi je edino sredstvo, s katerim sem povezan s kolektivom, zato želim, da bi mi ga redno pošiljali.

Zdaj sem prišel v prekomando v Pivko in se počutim mnogo bolje kot v Bileci.

V tem kraju sem malo časa, zato bom ta kraj opisal v enem mojih naslednjih pisem.

Pozdravljam vse člane kolektiva, posebno pa sodelavce v IC-u in tiste, ki so na odslužitvi vojaškega roka.

Vodnik, stažist: Jože Copek: v. p. 3672/34, Pivka

Spoštovani sodelavci!

Najprej vsem sodelavkam in sodelavcem lep pozdrav iz Skopja. Ker se bliža 1. maj, praznik dela, želim vsem delovnim ljudem naše tovarne veselo praznovanje prvomajskih praznikov, predvsem pa še veliko uspehov. Nadalje želim, da bi se med prazniki lepo imeeli in si nabrali dovolj moči za nadaljnje delo. Želim vam tudi zares toplo in sončno vreme.

Sindikalni organizaciji se iskreno zahvaljujem za darilo, ki sem ga prejel ob novem letu.

Sodelavec

Jernej Zupan, v. p. 7488, Skopje, Makedonija

Se dva vojaka sta se nam oglasila in prosila, da v njunem imenu pozdravimo vse sodelavce. Njuna naslova: Milan Bogataj, v. p. 1098/G, Kranj; Branko Galjot, v. p. 2510/14-C/VE 2, Požarevac.

Dragi vojaki!

Veseli smo, da ste se oglasili, posebno pa smo veseli, da se pri vojakih dobro počutite. Upamo, da bo vseh »prvih 18 mesecev« tako. Glasilo vam bomo pošiljali in upamo, da ga boste redno prejemali. Vsem skupaj želimo vesele in sončne prvomajske praznike!

UREDNIŠTVO

Tik pred izidom tele številke sta se nam oglasila še dva vojaka:

Spoštovani urednik!

Čestitam vam k prazniku dela ter vas in vse sodelavce prav lepo pozdravljam.

Obenem se vam najlepše zahvaljujem za glasilo katerega redno dobivam in ga vedno v celoti preberem. V bodoče mi ga pošiljajte na naslov: Drinovec Janko, v. p. 4401/5, Zagreb.

Spoštovani!

Kar precej časa je že minilo, odkar sem odšel v vojsko, vendar nisem nikdar našel časa, da bi se vam lahko oglasil. Upam, da mi niste zamerili.

Torej, sedaj vas vse skupaj lepo pozdravljam. Moji vojaški dnevi se sicer počasi, a vztrajno bližajo koncu. Iz ubogega mladega vojaka sem postal »spoštovani stari borac«, tako da mi ni prav nič hudega. Malo nerodno pa je, da sem kljub temu le navaden vojak JLA.

Težko čakam, da se vrnem v kolektiv.

Ker se bliža praznik vseh delovnih ljudi, vam ob tem slovesnem dnevu iz srca čestitam in vam želim mnogo poslovnih uspehov pri nadaljnjem delu.

Kepic Anton, v. p. 7375-3, Priština

Draga vojaka!

Najprej obema lepa hvala — v imenu vsega kolektiva — za čestitke ob prazniku. Tudi mi vama želimo vesele in lepo praznovanje in da bi bila čimprej spet med nami.

Ti, spoštovani stari borec pa se pazi, da se ne boš prevzel. Nikar ne pozabi, da si kljub vsemu mlad pripadnik JLA. Se se oglasita!

UREDNIŠTVO

Skupina izletnikov na Pohorju

INDOK CENTER - kaj je to?

Ožjemu krogu strokovnih delavcev v našem podjetju je znano, da že nekaj časa obstaja in deluje INDOK CENTER.

Prav gotovo je bilo njegovo formiranje utemeljeno in potrebno, vendar je delo centra širšemu kolektivu neznano. Tov. inž. Cvetko Maksim smo prosili, če za naše glasilo pripravi krajšo informacijo:

1. Kaj obsega, kaj je to, kako je organiziran?

Ime INDOK CENTER pomeni informacijsko - dokumentacijski center. Spada v razvojno-tehnološko službo, po dejavnostih pa je razdeljen na več oddelkov, in to:

— recepture in tehnološka dokumentacija za zmesi in paste, — tehnološka dokumentacija za surovine, polizdelke, izdelke in laboratorijske metode, — standardizacija, — knjižnica, — INDOK v ožjem smislu je oddelek za strokovne informacije in dokumentacijo. Področja, ki jih obravnava, pa so:

- guma,
- kemija,
- ekonomija,
- pravo.

Ker ostale dejavnosti obstajajo že dalj časa in jih gotovo že poznate, bomo podrobneje opisali delovanje in namen INDOK v ožjem smislu.

2. Kakšen namen ima?

3. Komu koristi?

— INDOK spremlja domačo in tujo literaturo in jo selekcionira glede na zanimivost za dejavnost naše gospodarske organizacije. Vse zbrane informacije smiselno arhivira.

— Spremlja in selekcionira literaturo s posebnih vidikov po določenih temah s ciljem usmerjanja razvoja na posameznih strokovnih področjih.

— Sodeluje pri reševanju določenih strokovnih problemov in razvojnih nalog, tako da posreduje strokovne informacije iz literature, kjer so že rešitve določenih problemov. To sodelovanje bo uspešno, če bodo tesneje sodelovali nosilci nalog in dokumentalisti.

— INDOK pa ne more imeti vsega gradiva v svoji zbirki informacij, ampak mora zbirati podatke, kje lahko dobi posamezne dokumente. Za čimširši krog virov in informacij pa so zelo važni osebni stiki s predstavniki institucij, ki lahko pomagajo pri posredovanju takih informacij.

— Zanimive informacije INDOK objavlja v Biltenu. Na posamezna konkretna vprašanja z določeno temo pa odgovarja direktno vpraševalcu.

— Jasno je, da morajo koristniki sami sodelovati z INDOK službo, in ji nakazati probleme in teme, ki jih zanimajo. Poleg tega morajo dobljene informacije sami proučiti in se odločiti, katere od njih in kako jih bodo koristno uporabili. INDOK službi naj bi vedno sporočali, v kateri informaciji so pomembni podatki, ker je to dragoceno obvestilo za vrednotenje informacij.

— Prednost centralnega zbiranja in arhiviranja informacij je predvsem ta, da so informacije urejene centralno po sistemu, ki omogoča, da določeno informacijo hitro najdemo. Centralna registracija in evidenca materialov omogoča popoln pregled vseh informacij.

Na osnovi tega lahko ugotovimo, da INDOK koristi predvsem strokovnim službam in da pomaga pri racionalizaciji, poenostavljanju in delitvi dela, pri izobraževanju kadra in usmerjanju, predvidevanju in odločanju razvoja gospodarske organizacije. Informacije posredujemo vsakemu članu naše gospodarske organizacije, ki pri svojem delu rabi strokovne informacije.

— Za ilustracijo dva tipična primera:

zirani INDOK službi pa zanj to delo opravi dokumentalist in mu prihrani čas.

2. Primer raziskovalnega in razvojnega laboratorija, New York, ZDA: Vsak strokovnjak stane podjetje 20.000 dolarjev letno. Ugotovili so, da INDOK prihrani povprečno 5 ur tedensko, vsakemu strokovnjaku. Tako znaša skupen prihranek letno 800 ur, pri čemer so delavci INDOK za to porabili samo 300 ur. Nazoren prihranek na času in denarju.

Delo in sistem v INDOK
— Naš INDOK CENTER in njegovo delovanje organizira zavod za produktivnost dela,

— po sugestijah organizatorja pa smo za ureditev in vodenje kartoteke informacij izbrali sistem, imenovan COORDINATE INDEXING. Ta sistem dopušča neomejeno število pojmov za vsako informacijo. Poleg tega je sistem z majhnimi priredbami uporaben tudi za strojno obdelavo informacij.

— Nekaj osnovnih pojmov s področja informatike:

- informatika pomeni vse o dokumentaciji in informacijah,
- kartoteka informacij so dokumentirani članki v obliki kar-

informacijo, ki obravnava več gesel.

— Poleg tega urejemo in dokumentiramo tudi prospekte, po enakem sistemu. Urejeni bodo po firmah, poiskali pa jih bomo lahko tudi po naslovu in vsebini, katero obravnava.

— Naš INDOK bo v perspektivi, ko bo kadrovske zadovoljivo zaseden, zbiral informacije za vsa področja dejavnosti naše gospodarske organizacije. Vsako skupino bo obravnaval dokumentalist — informator s primerno izobrazbo za svoje področje, področje prava pa že zasleduje naš pravnik tov. Slavko Solar.

Zaenkrat zaradi nepopolne kadrovske zasedbe zasledujemo in zbiramo delno informacije za gumo, za ekonomijo pa smo šele začeli. Delno v tem obravnavamo, da še ne zasledujemo ažurno vseh materialov (revij in drugih).

Kemijo obravnavamo delno, ker še nimamo dokumentalista za to področje.

— Občasno, približno enkrat mesečno, izdajamo informacijsko dokumentacijski časopis Bilten. V njem objavljamo:

- dokumentirane članke,
- selektivne tematske bibliografije; to so dokumentirani članki samo ene tematike,
- standard in prospekte,
- podatke o konferencah, razstavah in kongresih,
- zanimive članke v celoti ali zanimive tabele ipd.
- zanimivosti iz knjižnice (novo prispelne knjige, naročene revije in drugo).

Dokumentirani članki so v Biltenu urejeni po skupinah, ki se približno ujemajo z organizacijsko shemo naših služb.

To je v kratkem naše delovanje; kogar pa zanima podrobneje, pa ga vabimo, da nas obišče!

Kako kaže, da bomo založeni s surovinami do konca letošnjega leta?

(Nadaljevanje s 1. str.)

drže, pod kakšnimi nudi kredit. NB odločili, ali je ta kredit v redu in ga odobri ali pa ne. Vodilni uslužbenci nabave vsak posamezni kredit obravnavajo s finančniki tako, da za vsak kredit posebej vedo, ali se izplača ali ne. Vendar pa v podjetju ni nekega analitika, ki bi vodil te izračune, kajti, če se kredit ne odplača v roku, nastopijo dodatni stroški obresti in potem še obresti od obresti in vprašanje je, ali je kredit za naravni kavčuk tudi na 180 dni, s čimer se ne morejo pohvaliti drugi jugoslovanski uvozniki kavčuka, vendar tu še vedno obstoja vprašanje ali je bilo to poslovanje rentabilno ali ne.

Pogoji tržišča so se koncem lanskega leta in v začetku letošnjega leta silno spremenili zaradi splošne situacije v svetu. Spor Kitajska SZ je povzročil, da se je cena naravnemu kavčuku, ki je borzni artikel, dvignila za cca 60 odst., kar znese v Savi pri cca. 5000 tonah 1,5 milijarde SD več. Stavke v ZDA v decembru in januarju so preprečile redno dobavo sintetičnega kavčuka Evropi, evropska industrija pa ne more kriti vseh potreb in naenkrat je nastalo po tem artiklu veliko povpraševanje. Vsako povečano povpraševanje pa sorazmerno dvi-

nerji so tudi silno neresni; ne drže se rokov uvoza, pa tudi kvaliteta dobavljenega blaga ni zadovoljiva. Ta nesolidnost ne velja samo za osnovne surovine, pač pa tudi za vse investicije, to je stroje in rezervne dele. Zgodilo se je že večkrat, da so nam dobavili napravo, nam obljubili rezervne dele, ko pa smo poslali potrebe po rezervnih delih so nam enostavno odgovorili, da jih ne izdelujejo več. Sledi seveda izdelava načrtov za te rezervne dele doma in povpraševanje pri domačih izdelovalcih, kar povzroča neizogiben zastoj v proizvodnji. Če pa imajo oz. izdelujejo rezervne dele za stroje, jih je treba čakati tudi po več mesecev! Naša proizvodnja je glede take neresnosti izpostavljena stalnemu riziku.

V informacijo naj navedemo, kaj uvažamo iz posameznih vzhodnih držav:

Romunija: sintetični kavčuk

ČSSR: kemikalije, tkanine; sintetični kavčuk smo prenehali uvažati iz ČSSR zaradi SE-tehnologije in smo se preusmerili na Romunijo in Zasad

Poljska: sintetični kavčuk

SSSR: od tu smo popolnoma prenehali uvažati zaradi SE-tehnologije in zaradi nesolidnosti partnerjev

Vz. Nemčija: stroje

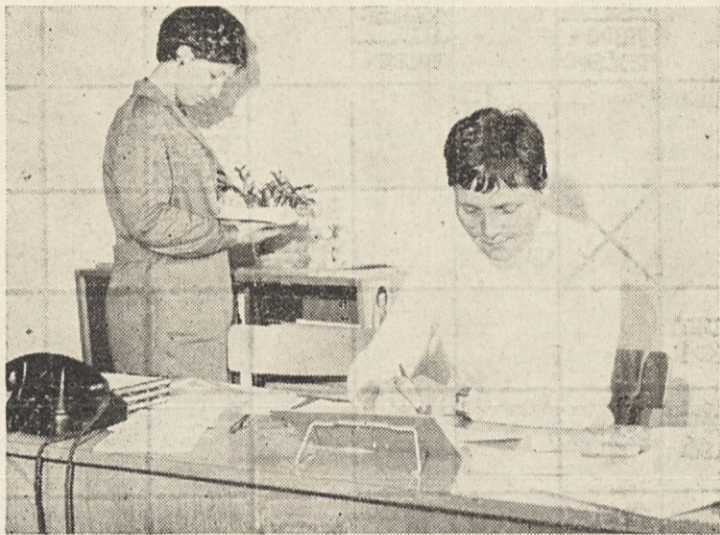
Trenutno imamo največ težav s PVC in kožami. Za PVC je treba poudariti akutno pomanjkanje surovinske baze, kontingent uvoza je pa daleč premajhen, saj je za celo Jugoslavijo določenih le 15.000 ton.

Kože uvažamo iz Amerike, Argentine in Zapadne Nemčije; doma se je pridobivanje kož zmanjšalo na minimum zaradi situacije z Italijo, cena je porasla, dobave iz Amerike so neradne oz. prihajajo pošiljke z velikimi zamudami zaradi stavk. Največja težava so pa seveda dinarji!

Če bi imeli na razpolago to količino deviznih sredstev, kot jo imamo danes, pa ne vezano na režime uvoza in ne kratene z raznimi omejitvami in regionalnimi usmeritvami, bi jih bilo zadosti za letošnjo proizvodnjo.

To pa ni samo naš problem: bližnje posvetovanje na Bledu najbrž ne bo šlo tudi mimo problemov uvoza. Prizadevanja so, da bi delitev deviznih sredstev in uvoz surovin koordinirali jugoslovanski proizvodnji gumijevih izdelkov sami med seboj. S tem bi odpadli vsi problemi glede razdelitve deviz in sforsirali bi nabavo tistih surovin, ki bi nam najbolj odgovarjale ter s področij z ugodnejšimi dobavnimi in plačilnimi pogoji. Le tako bomo lahko izdelovali pnevmatiko na ravni svetovne kvalitete!

Navedli smo nekaj težav pri poslovanju v nabavni službi, da bi naši delavci videli, s kakšnimi problemi se borimo. Moramo reči, da storimo vse, kar je v naši moči, da ne pride do zastojev v proizvodnji. DANICA DOLENC

Inž. Cvetka Maksim (desno), vodja INDOK CENTRA

1. Po podatkih iz revije Produktivnost, september 1968 je delo za rešitev razvojne naloge razdeljeno na:

	%
● dokumentacijsko delo	33,4
● raziskovalno	36,6
● ostalo	30

s tem, da dokumentacijsko delo opravi sam interesent, pri organi-

toteke, urejene po tekočih številkah,

● geslovník je kartoteka gesel ali pojmov, urejen po abecedi. Vsako geslo ima svoj karton, na katerem so označene številke vseh kartotek informacij, ki obravnavajo to geslo - pojem. Številke so označene tako, da so luknjane. Na ta način vizuelno lahko najdemo

ZAHVALI

Ob izgubi naše drage mame

MARIJE KOTNIK

se najlepše zahvaljujemo za izrečeno sožalje in poklonjeno cvetje sodelavcem, posebno Danici Rasberger, Mariji Sušteršič in podjetju Šava, obrat IV.

Hčerke Milka Dragan z družino, Slavka Banuš z družino, Vindiš Ančka z družino in ostalo sorodstvo

Najlepše se zahvaljujem sindikalnemu odboru naše tovarne, ki mi je odobrilo denarno pomoč (300 ND) za plačilo pogrebnih stroškov ob smrti mojega očeta.

BRANKO BLAGOJEVIĆ

Mladina o sebi, svojem delu in željah

(Nadaljevanje z 2. strani)

o vodjih sekcij, tako da bo vsak mladinec vedel, komu in kdaj se lahko prijavi.

Kulturna dejavnost je iz dneva v dan šibkejša, zato smo se odločili, da bomo ustanovili dramsko sekcijo.

Na konferenci je bilo posebej poudarjeno, da morajo biti programi realni, oz. taki, da jih bomo lahko s skupnimi močmi izpolnili. »

50 let ZKJ Savski gasilci oz. KPJ krvodajalci

Vzporedno z naraščanjem zaposlenih je naraščala tudi vrednost proizvodnje in je danes cca 23 milijard. Vse to potrjuje, da komunistični revolucionarjev, jim sledimo nisti tudi danes cenimo prizadevanja in borbo predvojnih in vojter se v samoupravnem socialističnem družbenem razvoju zavzemamo za mir, neodvisnost narodov, humanost in resnično osvoboditev dela.

To je naša obveza pred našimi delovnimi ljudmi, pred delavskim razredom vsega sveta.

Z realizacijo sklepov IX. kongresa ZKJ bomo še bolj poglabili demokratične odnose in ohranili vrednote vseh in vsakega. »

V veliki krvodajalski akciji, ki jo je letos organiziral Rdeči križ Slovenije, so sodelovali tudi savski gasilci.

2. aprila zjutraj se je odpeljalo 30 naših gasilcev, ki so se že prej prijavi, v Ljubljano na Zavod za transfuzijo.

V primerjavi z lanskoletno udeležbo nas je bilo letos še enkrat več in upravni odbor industrijskega društva se vsem krvodajalcem zahvaljuje.

Prav tako se vsem zahvaljuje tudi Občinski odbor Rdečega križa Kranj.

RAJKO DERLINK

NAGRADNA SKANDINAVSKA KRIZANKA

Za prvomajsko nagradno skandinavsko križanko, ki jo objavljamo danes, razpisujemo 5 nagrad, in sicer:

1. nagrada 50 N din
2. nagrada 40 N din
3. nagrada 30 N din
4. nagrada 20 N din
5. nagrada 10 N din

Rešitve pošljite v uredništvo do 15. maja!

Nagradna skandinavska križanka

ANDREJ PRAČEK	VEZNIK	TOVARNA V NIŠU	ITALIJA	TUJE MOŠKO IME	DRAG KAMEN	AŠKERC	PRITR- DILNICA	URADNI SPREJEM	IZSUŠENO REČNO KORITO	GREM (NE DOLJ)	ZLATNIK	STOLETJE	MORNA- RICA
MESEC V LETU				ZAMIŠLJEN DRŽAVNI UDAR					ISTI (LAT.)				
UDELE- ŽENEC NOB							DOGODIV- SCINA JUŽNI SADEŽ						
		ZEMELJ- SKO OLJE						DEBE- LJAK DANE		BAJE- SLOVNI LETALEC			
		OZVEZDJE						ENAKA SAMOGL. KAZALNI ZAJEMEK		UBITI VODJA AMERIŠ. ČRNCEV	NAPIŠI A OTOČJE POVNEZUJ		10.ČRKA V ABECEDI
		OBREDNE OPRAVE								TEKST. TOVARNA MARIBORU			ŽENSKO IME
		21.ČRKA ABECEDI KALNE		JUGOSL. LJUDSKA ARMADA	BEOGR. ČASO- PIS				AD ACTA				ZAČETNICI PRIIMKA IN IMENA NAŠE ATLETINJE
	TAT					AMPER PRIPO- ROČENO	NOTA IZ SOLMIZA- CIJE TRUDEN		RHEZUS FAKTOR			UZKE	
GRŠKA ČRKA		TURŠKI VELIKAŠ	16.ČRKA ABECEDI ORODJE ZA KOPAN- JE (DVOJ.)	VPIŠI LRS RIMSKA 100			SAMOGL.		KEMIČNI ELEMENT PASJA BOLEZEN				
RAZKOŠ- NO STANO- VANJE							UTEZNA MERA NARKOTIK		PUST UNITED NATIONS				RITMI- ČEN- (ANGL.)
POLET				AFRIŠKA ŽIVAL	REJEC KOKOŠI								
ETIČEN					MEDMET BOLEČI- NE	PREDOR							SUKA- NEC
SAMO- GLASNIK	10.ČRKA ABECEDI			OBRATNA AMBU- LANTA		VZKLIK ŠTEVNIK			PUSTNA MASKA				
VEZNIK		ZJUTRAJ (NAREČNO) GOZDNA ŽIVAL							LJUDSKA TEHNIKA			INDUSTRI- JA MOTORJEV	
5.ČRKA ABECEDI	SLOVENI- JA CESTE ŠTEVNIK			TEKOČE GORIVO	IME FILM- SKE IGRAL- KE EKBERG	POLMER VODNA ŽIVAL			TIHO JO- KATI 1.ČRKA ABECEDI				
									ŽENSKO IME NJEGOV (OKRAJŠ.)		ŽENSKO IME	MEHAK GLAS	NAPAČ- NO
NEDE- LAVEN			ŽENSKO IME					REKA V EGIPTU	VONJ NARODNI PISEC				
OČKA			GUGA- NJE						REAKTIV- NA PRVINA AVT. OZNAKA REKE				NAJBOLJ RAZ. TE- KOČINA
	TURISTI- ČNO PRE- VOZNO PODIJET.	ORALEN (OKRAJŠ.)	VPIŠI RAF	VRTNA HIŠICA VHOD			SAMOGL. VEZNIK	GORA V SLOVEN. OSEBA IZ VIŠOŠKE KRONIKE					
JURY						GORA PITAN						NESE KOKOŠ	MEDMET
OBRTNIK				NEMŠKA TOVARNA STROJEV	EGIPČAN. BOG ZIDARSKO ORODJE			ŠAHU PODOBNA IGRA		PREDLOG	RUDAR		5.ČRKA ABECEDI PAAN
		PREBI- VALKE FINSKE ŠTEVILO					JUNAK IZ OTHELLA ITAL. Ž. IME			ČEPICA PESNI- TEV			
NIKAL- NICA		LEPO- SLOVNE RAZPRA- VE						JUNAK MUSTROVE SLIKANICE "TTT"					
VEZNIK		NICEV						ENAKA SAMOGLA- SNIKA		DAVKAR			
DRAŽBA				ŽENSKO IME					NAPIŠI F	JAPONSKA			